



Bryssel den 9.1.2013  
COM(2012) 795 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,  
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT  
REGIONKOMMITTÉN**

**HANDLINGSPLAN FÖR FÖRETAGANDE 2020**

**Stärka företagarandan i EU**

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Vår utmaning – fler företagare i EU .....	3
2.	Åtgärdsplan 1 - Utbildning i företagande för att stödja tillväxt och nya företag .....	5
2.1.	Nya grundförutsättningar: utökad och bättre utbildning i företagande.....	5
2.2.	...och nya gränser: högre utbildning i företagande.....	6
3.	Åtgärdsplan 2 – Skapa en miljö som tillåter företagare att utvecklas och växa.....	8
3.1.	Bättre tillgång till finansiering .....	8
3.2.	Stöd för nya företag i de kritiska faserna av företagens livscykel och för att hjälpa dem att växa .....	10
3.3.	Frigöra nya affärsmöjligheter i den digitala åldern.....	13
3.4.	Underlätta företagsöverlåtelse.....	15
3.5.	Omvandla misslyckanden till framgångar: en andra chans för företagare vid hederliga konkurser .....	17
3.6.	Regelbördan: tydligare och enklare regler .....	18
4.	Åtgärdsplan 3 – Användning av förebilder och inriktning på specifika grupper....	22
4.1.	Ett nytt synsätt: företagare som förebilder .....	22
4.2.	Nya möjligheter: att nå ut till kvinnor, äldre, invandrare, arbetslösa och unga .....	22
4.2.1.	Kvinnor .....	23
4.2.2.	Äldre.....	24
4.2.3.	Invandrarföretagare .....	25
4.2.4.	Arbetslösa, särskilt ungdomar .....	26
5.	Slutsatser .....	27
	Bilaga: kommissionens nyckelåtgärder.....	29
	Bilaga: Handlingsplan för företagande 2020 - stärka företagandemiljön i EU .....	29

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,  
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT  
REGIONKOMMITTÉN**

**HANDLINGSPLAN FÖR FÖRETAGANDE 2020**

**Stärka företagarandan i EU**

EU har sedan 2008 erfarit konsekvenserna av den allvarligaste ekonomiska krisen på 50 år: för första gången i Europa överstiger antalet arbetslösa 25 miljoner och i merparten av medlemsstaterna har de små och medelstora företagen ännu inte lyckats återgå till den nivå som de befann sig på före krisen.

Före den pågående ekonomiska och finansiella krisen stod EU:s ekonomi inför strukturella utmaningar i fråga om konkurrenskraften och tillväxten och det fanns hinder som utgjorde en barriär för företagandet. Många av dessa består, men krisen har även varit en katalysator för stora förändringar och omstruktureringar. Världsekonomin har dessutom omvandlats under det senaste årtiondet. Den snabbt växande efterfrågan och produktionen på de globala marknaderna har satt tryck på resurserna och energiförsörjningen, vilket har lett till nya kostnadsstrukturer för EU:s företag, varav många är beroende av import för sin energiförsörjning.

Denna situation bemöttes genom Europa 2020-strategin som utgör en grund för en framtida smart, hållbar tillväxt och konkurrenskraft för alla, och som kommer att ta itu med de främsta samhällsutmaningarna. Att åtgärda de tidigare problemen och att leda in EU på en mer hållbar utvecklingsväg inför framtiden är ett gemensamt ansvar för medlemsstaterna och EU-institutionerna. Genom att erkänna att våra ekonomier är nära sammanbundna med varandra omformar EU nu sin ekonomiska styrning för att garantera bättre politiska lösningar på de nuvarande och kommande utmaningarna.

**För att åter skapa tillväxt och hög sysselsättning inom EU behövs fler företagare.** Handlingsplanen utgör en uppföljning av översynen av småföretagsakten i april 2011 och av meddelandet om industripolitiken som antogs i oktober förra året, och innehåller en förnyad vision och ett antal åtgärder som ska vidtas såväl på EU-nivå som i medlemsstaterna i syfte att stödja företagandet inom EU. Handlingsplanen bygger på tre pelare: bättre utbildning i företagande, skapande av ett lämpligt företagsklimat, samt användning av förebilder och inriktning på specifika grupper.

## **1. VÅR UTMANING – FLER FÖRETAGARE I EU**

**Företagande är en stark drivkraft för ekonomisk tillväxt och sysselsättningskapande<sup>1</sup>:** företagande skapar nya företag och arbetstillfällen, öppnar upp nya marknader och skapar nya kunskaper och ny kompetens. På exempelvis industriområdet är det därför särskilt viktigt med en snabb utveckling av de sex nya tillväxtsektorer som identifierats i uppdateringen av

---

<sup>1</sup> För företagandets potential att skapa sysselsättning, se kommissionens meddelande *Att skapa förutsättningar för en återhämtning med ökad sysselsättning* av den 18 april 2012, COM(2012) 173 final.

kommissionens industripolitik<sup>2</sup>. Företagande gör ekonomierna **mer konkurrenskraftiga och innovativa** och är avgörande för att nå målen på flera av EU:s sektorspolitiska områden.<sup>3</sup> Kommersialisering av nya idéer ökar produktiviteten och skapar välstånd. Utan de arbetstillfällena som skapas vid nya företag, skulle den genomsnittliga nettosysselsättningstillväxten vara negativ<sup>4</sup>. **Flest nya arbetstillfällena skapas vid nya företag**, särskilt små och medelstora företag, med över 4 miljoner nya arbetstillfällena årligen i Europa.<sup>5</sup> Ändå har sysselsättningen ökat långsamt: sedan 2004 **har andelen personer som föredrar egenföretagande framför anställning minskat** i 23 av EU:s 27 medlemsstater.<sup>6</sup> Medan 45 % av EU-medborgarna föredrog egenföretagande för tre år sedan, har **denna andel nu minskat till 37 %**.<sup>7</sup> I USA och Kina är denna andel mycket högre: 51 % respektive 56 %. Dessutom **växer nya företag saktare<sup>8</sup> i EU** än i USA eller i tillväxtländer, och **färre nya företag finns bland världens största företag**.<sup>9</sup>

Företagandets omfattning och karaktär varierar till sin natur i hög grad mellan medlemsstaterna, och skälen till den begränsade entusiasmen för en karriär som företagare är därför många. Vissa medlemsstater med högre nivåer av företagande är mindre framgångsrika än andra på att hjälpa nya och små företag att växa. **Förutsättningarna för potentiella företagare inom EU är i regel kärva**: utbildning ger inte den rätta grunden för en karriär som företagare, det är svårt att få tillgång till krediter och marknader, det är komplicerat att överlåta företag, man är rädd för straffåtgärder vid misslyckande och de administrativa förfarandena är betungande. I den årliga tillväxtöversikten 2013 betonades nyligen behovet av att förbättra företagsklimatet för att stärka EU-ekonomiernas konkurrenskraft. Dessutom **varierar stödåtgärderna för små och medelstora företag fortfarande i hög grad**, eftersom många EU-medlemsstater fortfarande inte beaktar särdragen hos små företag, särskilt mikroföretag<sup>10</sup>, när de stiftar lagar och inte heller gör det lättare för hederliga företagare som gått i konkurs att få en andra chans.<sup>11</sup>

Det är inte bara omständigheterna som ändras, utan det finns också en utbredd **kultur som innebär att företagande inte erkänns eller belönas tillräckligt** och att framgångsrika företagare inte framhålls som förebilder när det gäller att skapa arbetstillfällena och intäkter.

---

<sup>2</sup> I COM(2012) 582 final från oktober 2012 identifieras följande sektorer: avancerad tillverkningsmekanik och ren produktion, viktig möjliggörande teknik, biobaserade produkter, hållbar industripolitik, hållbart byggande och hållbara råvaror, rena fordon, smarta elnät.

<sup>3</sup> Se t.ex. meddelandet *Blå tillväxt möjligheter till hållbar tillväxt inom havs- och sjöfartssektorn* – COM(2012) 494 final.

<sup>4</sup> Kauffman Foundation *Business Dynamics Statistics Briefing: Jobs created from business start-ups in the United States* [http://www.kauffman.org/uploadedFiles/BDS\\_Jobs\\_Created\\_011209b.pdf](http://www.kauffman.org/uploadedFiles/BDS_Jobs_Created_011209b.pdf)

<sup>5</sup> Kommissionens beräkning är baserad på uppgifter från Eurostat (2009).

<sup>6</sup> De länder där andelen medborgare som föredrog egenföretagande växte mellan 2004 och 2012 var Tjeckien (30 till 34 %), Lettland (42 till 49 %), Litauen (52 till 58 %) och Slovakien (30 till 33 %). [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/eurobarometer/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/eurobarometer/index_en.htm)

<sup>7</sup> Europeiska kommissionens Flash Eurobarometer nr 354 *Entrepreneurship*.

<sup>8</sup> Albert Bravo-Biosca *The dynamics of Europe's industrial structure and the growth of innovative firms*, JRC Conference Sevilla, oktober 2011.

<sup>9</sup> Bland EU:s bolagsjättar finns påfallande nog endast 12 företag som startats under andra hälften av 1900-talet, jämfört med 51 i USA och 46 i tillväxtländer. Av dessa har endast tre startats efter 1975 i Europa, jämfört med 26 i USA och 21 på tillväxtmarknader. T Philippon, N Veron, Bruegel Policy Brief 2008/1.

<sup>10</sup> Liksom framgår av kommissionens meddelande *Ett europeiskt initiativ för mikrokrediter för att främja tillväxt och sysselsättning*, KOM(2007) 708 slutlig (antaget den 20 december 2007).

<sup>11</sup> *Business Dynamics: Start-ups, Business Transfers and Bankruptcy*, [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business\\_dynamics\\_final\\_report\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business_dynamics_final_report_en.pdf)

För att företagandet ska bli en tillväxtmotor i vår ekonomi **måste EU genomgå en genomgripande och långtgående kulturell förändring.**

Mot bakgrund av den aktuella ekonomiska krisen och den nya ekonomiska styrningsmekanismen, utvecklas och betonas i detta meddelande åtgärder på de områden där kommissionen i sin översyn av småföretagsakten<sup>12</sup> konstaterat att kontinuerliga förbättringar behövs i medlemsstaterna och på EU-nivå.

Alla små och medelstora företag är olika: de varierar i storlek och i fråga om verksamhetsområde och juridisk form, vilket förutsätter ett korrekt anpassat politiskt beslutsfattande.<sup>13</sup> Denna princip gäller såväl fria yrken som enskilda företagare, som också bidrar avsevärt till EU:s ekonomi<sup>14</sup>. **Principen om att "tänka småskaligt först" måste bli utgångspunkten för EU:s och medlemsstaternas politik.**

Vi måste arbeta för att se till att företagande är en attraktiv möjlighet för EU-medborgarna. Det omfattar även företagare inom social verksamhet, vars potential ofta underskattas<sup>15</sup>. Dessa företagare skapar hållbara arbetstillfällen och har visat sig vara mer motståndskraftiga mot krisen än den övriga ekonomin. Sociala företagare är innovatörer, utvecklar det sociala införlivandet och bidrar till att nå målen i Europa 2020-strategin.

Den nuvarande situationen kan endast förändras genom **djärva och samordnade insatser av alla myndigheter på EU-nivå och på nationell och regional nivå.**

*Denna handlingsplan utgör en grund för beslutsamma gemensamma insatser för att frigöra EU:s företagarpotential, undanröja de befintliga hindren och revolutionera företagarkulturen i EU. Den syftar till att underlätta skapandet av nya företag och till att skapa ett klimat med fler stödåtgärder som tillåter befintliga företagare att utvecklas och växa.*

*I handlingsplanen föreslås tre områden där åtgärder omedelbart bör vidtas:*

- 1. Utbildning i företagande för att stödja tillväxt och nya företag.*
- 2. Förbättrade ramförutsättningar för företagande genom undanröjande av strukturella hinder och genom stöd i avgörande faser av företagets livscykel.*
- 3. En mer dynamisk företagarkultur i EU: stöd för en ny generation av företagare.*

## **2. ÅTGÄRDSPELARE 1 - UTBILDNING I FÖRETAGANDE FÖR ATT STÖDJA TILLVÄXT OCH NYA FÖRETAG**

### **2.1. Nya grundförutsättningar: utökad och bättre utbildning i företagande...**

**Investeringar i utbildning i företagande är en av de lönsammaste investeringar som EU kan göra.** Studier visar att mellan 15 och 20 % av de studenter som deltar i ett elevföretagsprogram under gymnasiet senare startar egna företag, vilket är omkring tre-fem

<sup>12</sup> KOM(2011) 78 slutlig, 23.2.2011, Översyn av småföretagsakten för Europa.

<sup>13</sup> A.a.

<sup>14</sup> Direktiv 2005/36/EG: "I den mån de är reglerade [...] [utövas] fria yrken [...] enligt detta direktiv [...] av var och en som på grund av särskilda yrkeskvalifikationer personligen, under eget ansvar och yrkesmässigt självständigt utför intellektuella tjänster i allmänhetens och uppdragsgivarens intresse."

<sup>15</sup> KOM(2011) 682 slutlig, 25.10.2011, *Initiativ för socialt företagande – Skapa förutsättningar för att främja sociala företag inom ramen för social ekonomi och innovation.* Ett socialt företag är verksamt inom den sociala ekonomin och ska främst uppnå sociala mål, inte generera vinst till ägarerna.

gångar så många som bland medborgarna i övrigt<sup>16</sup>. Oavsett om de startar egna företag eller sociala företag, utvecklar de ungdomar som deltar i utbildning i företagande **affärskunskap** och **viktiga kunskaper och synsätt**, däribland när det gäller **kreativitet, initiativförmåga, uthållighet, lagarbete, riskförståelse** och **ansvarskänsla**. Det är detta entreprenörstänkande som hjälper företagare att **omvandla idéer till handling** och också avsevärt ökar deras anställbarhet.

Företagande är en nyckelkompetens inom det europeiska ramverket<sup>17</sup>, och motsvaras av en åtgärd i kommissionens aktuella meddelande om en ny syn på utbildning<sup>18</sup>. Företagande som ett verktyg för att öka anställbarhetsnivån betonas också i den årliga tillväxtöversikten 2013<sup>19</sup>. Ett antal medlemsstater har framgångsrikt infört nationella strategier för utbildning i företagande och införlivat sådan utbildning som en obligatorisk del i läroplanen, men det är inte tillräckligt. Utbildningen bör göras mer verklighetsförankrad genom **praktiska och empiriska inlärningsmodeller** och erfarenhet från **verkliga företagare**. Fastställda inlärningsresultat för företagande krävs för alla utbildningsinstanser, i syfte att införa effektiva inlärningsmetoder för företagande i undervisningen.

Praktiska erfarenheter av företagande kan också komplettera utbildningen. Ungdomar bör uppmuntras att utveckla entreprenörskompetens genom informell och icke-formell utbildning, som exempelvis ideellt arbete. Dessa erfarenheter bör också valideras och erkännas, i enlighet med kommissionens rekommendation på detta område<sup>20</sup>.

Genom partnerskap med företag kan utbildningarnas läroplaner göras verklighetsförankrade. Initiativ som exempelvis forum för yrkesutbildning (VET)<sup>21</sup> och näringsliv och kunskapsallianser mellan högskolor och företag<sup>22</sup> gör att företag kan göras delaktiga. Utbildningsanstalter bör uppmuntras att blir mer näringslivsinriktade för att se till att de utvecklar och tillämpar en entreprenörs- och innovationskultur i sitt uppdrag, sitt ledarskap, sitt deltagande som aktörer, sina läroplaner och sitt utbildningsresultat.

## 2.2. ...och nya gränser: högre utbildning i företagande

Betydelsen av högre utbildning i företagande sträcker sig långt bortom spridningen av kunskap och omfattar även deltagande i ekosystem, partnerskap och industriallianser. I och med att högteknologiska företag med hög tillväxt allt mer är i fokus för den offentliga näringslivspolitik, utgör inrättningarna för högre utbildning en aktiv del av medlemsstaternas och EU:s innovationspolitik.

Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) har varit en föregångare i fråga om företagande och har spelat en central roll för att möjliggöra innovationer på EU-nivå samt bidrar till att överbrygga klyftan mellan utbildning och innovation inom industrin. Ett antal nystartade företag har redan skapats till följd av institutets kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper). Genom EIT:s program exponeras studerande för kvalitetsdriven vetenskap genom utbildning i företagande, tjänster för att starta företag och program för rörlighet.

<sup>16</sup> C. Jenner, *Business and Education: Powerful Social Innovation Partners*, Stanford Social Innovation Review (27 augusti 2012).

<sup>17</sup> Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande.

<sup>18</sup> COM(2012) 669 [http://ec.europa.eu/education/news/rethinking\\_en.htm](http://ec.europa.eu/education/news/rethinking_en.htm)

<sup>19</sup> Årliga tillväxtöversikten, s. 11, COM(2012) 750 [http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/ags2013\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/ags2013_en.pdf)

<sup>20</sup> COM(2012) 485.

<sup>21</sup> VET – vocational education and training.

<sup>22</sup> [http://ec.europa.eu/education/news/20120425\\_en.htm](http://ec.europa.eu/education/news/20120425_en.htm)

Partnerskap kan vara en utmärkt utgångspunkt för att hantera företagarkompetensen inom olika sektorer, genom direkt deltagande i tillhandahållandet, tillämpningen och uppdateringen av kunskaper.

Universiteten bör bli mer näringslivsriktade<sup>23</sup>. Därför har Europeiska kommissionen i samarbete med OECD redan utarbetat en ram för näringslivsriktade universitet. Denna ram syftar till att hjälpa intresserade universitet att utvärdera sin egen verksamhet och öka sin kompetens med hjälp av skraddarsydda inlärningsmodeller. Tillgången till ramen kommer gradvis att utökas.

*Kommissionen kommer att*

- *utveckla ett EU-omfattande näringslivsriktat utbildningsinitiativ som sammanför befintliga experter på EU-nivå och i medlemsstaterna för konsekvensanalyser, kunskapsutbyte, utveckling av metoder och ömsesidigt mentorskap mellan yrkesverksamma i de olika medlemsstaterna,*
- *stärka samarbetet med medlemsstaterna för att utvärdera införandet av utbildning i företagande i varje land utifrån empiriska erfarenheter samt stödja de offentliga förvaltningar som vill dra lärdom av andra framgångsrika förvaltningars erfarenheter,*
- *tillsammans med OECD inrätta en vägledande ram för att främja utveckling av näringslivsriktade skolor och yrkesutbildningsinstitutioner,<sup>24</sup>*
- *främja erkännande och validering av utbildning i företagande genom informella eller icke-formella utbildningsvägar<sup>25</sup>,*
- *sprida den vägledande ramen för näringslivsriktade universitet i början av 2013, underlätta utbyte mellan de universitet som vill tillämpa ramen och gradvis börja tillämpa den vid EU:s högre utbildningsanstalter,*
- *Stödja framgångsrika mekanismer för universitetsdrivet företagsskapande (spin-off-företag etc.) och nya ekosystem som för samman universitet och företag med fokus på viktiga samhällsutmaningar.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *se till att den viktiga kompetensen "företagande" införlivas i läroplanerna för grundskola, gymnasieskola, yrkesutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning senast 2015,*
- *erbjuda unga människor möjligheten till minst en praktisk näringslivserfarenhet<sup>26</sup> innan de slutför den obligatoriska skolgången, som exempelvis ledning av ett studentföretag, ansvar för ett företagprojekt för ett företag eller för ett socialt projekt,*

<sup>23</sup> Jfr Gibb A, Haskins G, Robertson I, Leading the Entrepreneurial University, University of Oxford, 2009.

<sup>24</sup> Se kommissionens meddelande om en ny syn på utbildning, COM(2012) 669, avsnitt 2.1.

<sup>25</sup> COM(2012) 485 final av den 5 september 2012.

<sup>26</sup> Se kommissionens meddelande om en ny syn på utbildning, COM(2012) 669, avsnitt 2.1.

- *främja utbildning i företagande för unga och vuxna genom medel från strukturfonderna inom ramen för nationella sysselsättningsplaner, framför allt Europeiska socialfonden inom ramen för de nationella sysselsättningsplanerna, särskilt som en möjlighet till en andra utbildningschans för personer utanför utbildnings- och yrkesutbildningsvärlden och arbetslivet; fullt ut utnyttja de tillgängliga utbildningsmöjligheterna inom ramen för landsbygdsutvecklingsfonden – Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU),*
- *främja moduler för utbildning i företagande för unga människor som omfattas av nationella ungdomsgarantier.<sup>27</sup>*

### 3. ÅTGÄRDSPELARE 2 – SKAPA EN MILJÖ SOM TILLÅTER FÖRETAGARE ATT UTVECKLAS OCH VÄXA

Nya företag kräver särskilda insatser. Åtgärder måste vidtas på **sex nyckelområden** för att undanröja de befintliga hindren för att nya företag ska kunna skapas och växa:

- Tillgång till finansiering.
- Stöd för företagare i de kritiska faserna av företagets livscykel och tillväxt.
- Frigörande av nya företagsmöjligheter i den digitala åldern.
- Företagsöverlåtelse.
- Förfaranden vid konkurs och en andra chans för hederliga företagare.
- En minskad regleringsbörda.

#### 3.1. Bättre tillgång till finansiering

Utan tillräcklig finansiering och utan likvida medel kan inga företag drivas, investera eller växa. Tillgången till finansiering är en av drivkrafterna bakom tillväxten i små och medelstora företag.<sup>28</sup> Enligt ett offentligt samråd som kommissionen inledde i juli 2012 är tillgången till finansiering ett av de största hindren för tillväxt och företagande i EU. Små och medelstora företag har tidigare varit hänvisade till banklån, vilket gör att de nuvarande begränsningarna i bankernas långivning får oproportionerliga följder för små och medelstora företag. Dessutom **har företagare särskilt svårt att få finansiering för nystartade företag**. I december 2011 lade Europeiska kommissionen fram en åtgärdsplan för att förbättra tillgången till finansiering för små och medelstora företag<sup>29</sup> tillsammans med förslag om riskkapitalfonder och fonder för socialt företagande.<sup>30</sup> Särskild uppmärksamhet har också ägnats åt små och medelstora företag

<sup>27</sup> Förslag till rådets rekommendation om införande av en ungdomsgaranti, COM(2012) 729.

<sup>28</sup> KOM(2011) 206 slutlig, *Inre marknadsakten. Tolv åtgärder för att stimulera tillväxten och stärka förtroendet för inre marknaden. Gemensamma insatser för att skapa ny tillväxt.*

<sup>29</sup> KOM(2011) 870 slutlig, *En åtgärdsplan för att förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering.*

<sup>30</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska riskkapitalfonder, KOM(2011) 860 slutlig och förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeiska fonder för socialt företagande, KOM(2011) 862 slutlig.



i direktivet om finansiella instrument<sup>31</sup> och i slutförhandlingarna om direktivet om kapitalkrav<sup>32</sup>. Men mer måste göras såväl på EU-nivå som i medlemsstaterna för att avskaffa marknadsbrister, däribland att undersöka alternativ till banklån för små och medelstora företag i syfte att komplettera den begränsade tillgängliga privata finansieringen och underlätta tillgången till information om finansiering.

**Det är också viktigt att öka kvaliteten hos och den ekonomiska vinsten för nystartade projekt. Finansiellt stöd för tester och demonstration av och pilotprojekt för ny teknik, mer riskkapital, investeringar av företagsänglar, företagskuvöser och lån för små och medelstora företag med hög potential är några av de områden där åtgärder kan vidtas. Företagare behöver medel för att marknadsföra forskning och utveckling och för att testa innovativa företagsmodeller.** Kommissionen föreslår stöd för dessa områden inom ramen för det kommande **programmet för företagets konkurrenskraft och små och medelstora företag**<sup>33</sup> samt **Horisont 2020**, vilket stärks genom de europeiska strukturfonderna<sup>34</sup>.

Aktörerna inom den sociala ekonomin och sociala företag är viktiga drivkrafter för ett inkluderande sysselsättningskapande och social innovation. Eftersom dessa aktörer har samma problem som de flesta små och medelstora företag kan de ställas inför ytterligare problem när det gäller tillgången till finansiering, vilka kommissionen tar upp i det kommande **programmet för social förändring och social innovation samt i strukturfondsförordningarna**<sup>35</sup>. Ett viktigt inslag i ett framgångsrikt företagsekosystem är att det finns en rad investerare i ett tidigt skede (riskkapitalinvestorer och företagsänglar) som tillhandahåller såddfinansiering och riskkapital under första finansieringsrundan. Dessa investerare har stöd av ett omfattande nätverk med branschkolleger och tillhandahåller värdefull kunskap och värdefullt stöd i fråga om marknaden och utvecklingen av det ”smarta riskkapitalet”. Sådana investeringar kan också främjas genom skatteincitament.

Kommissionen inrättade 2008 **Enterprise Europe Network**, som är ett partnerskap med över 600 värdorganisationer som bland annat har till uppgift att förse företag och blivande företagare med nödvändig information om tillgången till EU-medel och EU-finansiering. **De flesta företag efterfrågar fortfarande bättre information om EU-stöd.** Kommissionen försöker tillsammans med aktörerna att **stärka nätverket** för att göra det mer aktivt och attraktivt.

*Kommissionen kommer att*

- *finansiera program som syftar till att utveckla en marknad för mikrofinansiering inom EU genom initiativ som Progress för mikrokrediter och Jasmine-initiativet, samt tillgängliggöra resurser för mikrofinansiering för medlemsstaterna och regionerna genom Europeiska socialfonden eller Europeiska regionala utvecklingsfonden,*

<sup>31</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG.

<sup>32</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat.

<sup>33</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för företagets konkurrenskraft och små och medelstora företag (2014–2020), KOM(2011) 834 slutlig.

<sup>34</sup> I enlighet med kommissionens förslag till framtida strukturfonder måste omfattande strategier för införlivande stöd till nystartade företag införas för att garantera investeringar från ESF eller Eruf i företagande. (COM(2012) 496 final – 2011/0276 (COD)).

<sup>35</sup> Se lagstiftningsförslaget <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011PC0609:SV:NOT>

- *underlätta små och medelstora företags direkta tillgång till kapitalmarknaden genom utveckling av ett EU-system för handelsplatser med inriktning på handel med aktier och obligationer som utfärdas av små och medelstora företag ("tillväxtmarknader för små och medelstora företag"), inom ramen för översynen av direktivet om marknader för finansiella instrument.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *bedöma behovet av en ändring av den gällande nationella finansiella lagstiftningen i syfte att underlätta nya, alternativa finansieringsformer för nystartade företag och små och medelstora företag i allmänhet, särskilt när det gäller plattformar för gräsrotsfinansiering, samt undersöka behovet av en förenklad skatterätt för att främja en vidareutveckling av alternativa finansiella marknader som exempelvis investeringar av företagsänglar,*
- *använda strukturfondsmedel för att inrätta system för mikrofinansiering inom ramen för investeringsprioriteringarna i Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF),*
- *utnyttja den fulla potentialen hos EJFLU för att garantera tillgången till finansiering för företagande, särskilt i ett tidigt skede för jordbruksföretag (exempelvis etablering av unga jordbrukare) och i landsbygdsområden i allmänhet, också genom finansieringsinstrument.*

### **3.2. Stöd för nya företag i de kritiska faserna av företagens livscykel och för att hjälpa dem att växa**

Omkring **50 % av alla nya företag går i konkurs under de fem första åren**. Om EU:s företagare ska lyckas skapa den tillväxt som vi förväntar oss av dem, måste vi avsätta större resurser för att hjälpa dem att ta sig igenom denna period. **Företagen saknar ofta ett lämpligt ekosystem som gör det möjligt för dem att växa.**

Viktiga livlinor kan tillhandahållas av stödtjänster med goda kunskaper om marknaderna, vilket skulle öka nya företags framgångar avsevärt. Helhetsprogram med viktiga inslag som exempelvis ledarskapsutbildning, handledning inom forskning och utveckling samt nätverkande med andra företag, potentiella leverantörer och kunder skulle utgöra ett effektivt stöd. Företagare behöver allt oftare råd och stöd för att hantera resursknapphet och osäkra försörjningskedjor genom strategiska investeringar och produktutveckling. Många småföretag står också under ökat tryck från sina kundföretag att uppfylla nya standarder och konstruktionskrav som rör ökad resurseffektivitet och återvinnbarhet.

**Att minska kostnaderna för skatteefterlevnad skulle förbättra företagsklimatet, i synnerhet för små företag.** Med tanke på att små och nystartade företag har begränsade resurser och erfarenheter drabbas de hårdare av de höga kostnaderna för efterlevnad av den komplexa skattelagstiftningen och de tungrodda förfarandena för skattedeklaration än stora företag. Medlemsstaterna bör också överväga att förenkla momsregistreringsförfarandena och inrätta ett enda elektroniskt registreringsförfarande för att underlätta gränsöverskridande digital handel för små företag.

Många nya idéer till framgångsrika företag föds ur vetenskap och forskning, men mer kan göras för att få företag att tillämpa forskningsresultat. Därför bör mer information om

resultaten av projekt med finansiering från ramprogrammen för forskning och utveckling spridas till företag.

Nya företag råkar ofta ut för **vilseledande marknadsföringsmetoder**. Dessa metoder omfattar allt från felaktig eller vilseledande information om en tjänst till erbjudanden som utformas som fakturor eller vilseledande formulär med förfrågningar om uppdateringar för företagsregister. Kommissionen har offentliggjort en strategi<sup>36</sup> med en detaljerad förteckning över kommande åtgärder för att öka skyddet av företag, och har för avsikt att lägga fram ett lagstiftningsförslag under 2013.

**Att undanröja hindren för den inre marknaden och därigenom skapa lika konkurrensvillkor kommer att hjälpa företagen att utveckla sin gränsöverskridande verksamhet.** Detta omfattar att ta itu med dubbelbeskattning och att avskaffa oförenliga skatteregler och andra skatteåtgärder som utgör gränsöverskridande hinder på den inre marknaden och för utländska investeringar i EU.

Vidare skiljer sig de rättsliga ramarna för social trygghet för egenföretagare i merparten av EU avsevärt åt från de rättsliga ramarna för anställda personer, vilket skapar ytterligare barriärer för företagare. Stöd för nya företag är särskilt viktigt vid övergången från arbetslöshet till egenföretagande. Åtgärder för att göra det lättare för personer som är beroende av sociala förmåner (som exempelvis arbetslöshetsersättning) att kunna starta företag och bli ekonomiskt oberoende (tillfälliga sociala förmåner) kan vara till hjälp. Därför bör medlemsstaterna kunna utforska möjligheten för egenföretagare att få rätt till förmåner (exempelvis förmåner för hälsa- och sjukvård, pension, funktionsnedsättning, arbetslöshetsstöd vid företagsnedläggning/konkurs etc.) som är jämförbara med förmånerna för anställda personer, utan att anställda arbetstgares förmåner skärs ned.

För att bli framgångsrika behöver företagare och **små och medelstora företag specifika och anpassade expertråd** som kan hjälpa dem att utveckla konkurrensfördelar och dra nytta av globala värdekedjor och gemensam förvaltning av mänskliga resurser. **Kluster, företagsnätverk och andra typer av företagssammanslutningar kan utgöra sådana stödmiljöer**, eftersom de sammanför de berörda aktörerna från företags-, utbildnings- och forskningssektorn och den offentliga sektorn<sup>37</sup>. Vissa små och medelstora företag, som exempelvis sociala företag, har ofta specifika affärsmodeller som kräver särskilda stödsystem. Sammanförande av små och medelstora företag i grupper kan leda till en ökad konkurrenskraft.<sup>38</sup> Därför bör medlemsstaterna överväga om deras skattesystem skulle kunna förbättras i syfte att möjliggöra fler sådana grupper med små och medelstora företag.

Vidare kan företagare dra stor nytta av den inre marknaden. För tillfället finns dock ett antal hinder för ett smidigt funktionssätt för den inre marknaden. Den 3 oktober 2012 lade Europeiska kommissionen fram **Inremarknadsakt II**<sup>39</sup> i syfte att minska de nuvarande hindren. Ett **effektivt genomförande** av dessa åtgärder kan främja företagandet inom EU, på

<sup>36</sup> COM(2012) 702 *Skydda företagen mot vilseledande marknadsföringsmetoder och genomdriva regelverket på ett effektivt sätt – Översyn av direktiv 2006/114/EG om vilseledande och jämförande reklam.*

<sup>37</sup> *The Concept Of Clusters And Cluster Policies And Their Role For Competitiveness And Innovation: Main Statistical Results And Lessons Learned*, arbetsdokument från kommissionens avdelningar, SEC(2008) 2637.

<sup>38</sup> European Cluster Policy Group Final Recommendations, rekommendation 5, på [http://www.proinno-europe.eu/sites/default/files/newsroom/2010/09/EPCG\\_Final\\_Report\\_web-low1.pdf](http://www.proinno-europe.eu/sites/default/files/newsroom/2010/09/EPCG_Final_Report_web-low1.pdf), uppföljning av rekommendationerna från European Cluster Alliance.

<sup>39</sup> COM(2012) 573 final, *Inremarknadsakt II – Tillsammans för ny tillväxt.*

områden som exempelvis gränsöverskridande tjänster, erkännande av examina och kvalifikationer, och etableringsrätten.

Vidare bör **utbyten med kunniga företagare inom EU** främjas, exempelvis genom kommissionens Erasmus för unga företagare-program.

*Kommissionen kommer att*

- *fastställa och främja bästa praxis i medlemsstaterna för att skapa ett mer företagarevänligt skatteklimat,*
- *stödja samarbetet mellan kluster och företagsnätverk,*
- *stödja nätverk och utbyte av bästa praxis mellan organ som sköter system för resurseffektivitet för små och medelstora företag,*
- *stärka Enterprise Europe Networks partnerskap med värdorganisationer, de gemensamma kontaktpunkterna och alla stödorganisationer för små och medelstora företag i syfte att i) sprida omfattande information om EU-initiativ, finansieringskällor och stöd för innovationer, ii) uppmuntra medlemsstaterna att vidta fler åtgärder för att öka företagares och små och medelstora företags investeringsvilja och iii) tillhandahålla ett effektivt stöd för att hjälpa företag att fullt ut utnyttja den inre marknaden och få tillgång till marknaderna i tredjeländer,*
- *se över reglerna om förbud mot vissa vilseledande marknadsföringsmetoder<sup>40</sup> i syfte att skärpa dessa regler och förbättra regelefterlevnaden i fråga om sådana förfaranden i gränsöverskridande situationer,*
- *frigöra den fulla potentialen hos den digitala inre marknaden för små och medelstora företag genom att hantera de befintliga hindren för gränsöverskridande e-handel,<sup>41</sup>*
- *vidareutveckla programmet Erasmus för unga företagare för att tillgodose den allt större efterfrågan på deltagande av nya företagare på hela den inre marknaden<sup>42</sup>,*
- *främja utbyten mellan unga företagare i EU och i tredjeländer,*
- *hjälpa medlemsstaterna att utveckla integrerade stödsystem genom seminarier för kapacitetsuppbyggnad med finansiering genom tekniskt stöd från Europeiska socialfonden, med deltagande av berörda aktörer, däribland utbildningsinstanser, för att utveckla integrerade strategier och anta specifika åtgärder, särskilt för unga företagare,*

<sup>40</sup> Direktiv 2006/114/EG om vilseledande och jämförande reklam.

<sup>41</sup> Bland annat genom en effektiviserad gemensam kontaktpunkt för momsregistrering, deklaration och betalning, i enlighet med kommissionens meddelande om ett framtida mervärdesskattesystem (IP/11/1508).

<sup>42</sup> Under 2013 kommer efterfrågan från nya företagare att överskrida den tillgängliga budgeten: i slutet av december 2012 uppfyllde omkring 950 nya företagare kraven för att få delta i ett utbyte, medan den tillgängliga budgeten endast räckte till omkring 930 utbyten. Med tanke på att det totala antalet nya företagare som uppfyller kraven för att få delta i ett utbyte i genomsnitt ökar med 25 företagare varje vecka, är det uppenbart att efterfrågan kommer att överskrida tillgången under 2013. Ett antal mellanliggande organisationer hade förbrukat sin tilldelade budget och kunde inte inleda fler utbyten.

- *vidareutveckla portalen "Ditt Europa – Företagen" med information om den inre marknaden från såväl kommissionen som medlemsstaterna.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *göra den nationella skatteförvaltningen mer gynnsam för nystartade företag, minska kostnaderna för skatteafterlevnad genom att förenkla inlämningen av deklarerationer och skatteinbetalning, genom att utöka användningen av elektroniska hjälpmedel, däribland påskynda det fullständiga genomförandet av den digitala inre marknaden,*
- *främja skattesamordning för att se till att olikheterna i skattebehandlingen inte leder till dubbelbeskattning eller till andra negativa skatteförfaranden som stör den inre marknaden genom att hindra gränsöverskridande företag eller gränsöverskridande riskkapitalinvesteringar,*
- *se över inkomstskattesystemen för företag i syfte att eventuellt utöka den lagstadgade begränsningen av förluster och avdrag med avseende på bolagsskatten,*
- *överväga att från och med 2013 tillämpa alternativet med ett kontantmetodsystem för mervärdesskatt för små företag,*
- *anta de nödvändiga åtgärderna för att stödja en kommersialisering av innovations-, forsknings- och utvecklingsprojekt med beaktande av de särskilda utmaningarna för nystartade företag,*
- *överväga alternativet för ägare till nya företag att begära eventuella anpassningar av betalningsplanerna för egenavgifter under en begränsad tid, utifrån företagets specifika situation och av välmotiverade skäl,*
- *dra full nytta av de nya stödmöjligheterna inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för nya företag och utveckla heltäckande program för yrkesmässigt utbyte mellan företagare och för besök på jordbruksföretag, samt stöd för kluster, företagsnätverk och samarbetsverksamhet inom jordbruk, skogsbruk, livsmedelsindustrin och mellan andra landsbygdsföretag än jordbruksföretag.*

### **3.3. Frigöra nya affärsmöjligheter i den digitala åldern**

**En bättre användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) kan avsevärt bidra till nya företags utveckling.** IKT är en viktig tillväxtkälla för de nationella ekonomierna och europeiska små och medelstora företag som tillämpar IKT växer två till tre gånger snabbare. Som kommissionen anger i sitt meddelande om industripolitiken<sup>43</sup> måste "företagarna [...] också till fullo ta vara på den digitala inre marknaden som förväntas växa med 10 % om året fram till 2016."

Med utgångspunkt i den **digitala agendan** och **flaggskeppsinitiativen inom industripolitiken** kommer kommissionen att hjälpa företagare och små och medelstora företag att fullt ut utnyttja potentialen hos IKT, såväl när det gäller **utbudet** av nya digitala produkter och tjänster som **efterfrågan** och en smart användning av denna teknik.

<sup>43</sup> *En starkare europeisk industri för tillväxt och ekonomisk återhämtning, Uppdatering av meddelandet om industripolitiken, COM(2012) 582 av den 10 oktober 2012.*

På utbudssidan utgör **webbentreprenörerna** en särskild kategori med företagare som skapar nya digitala tjänster och produkter som bygger på webbanvändning. Nystartade webbföretag tenderar att växa och misslyckas fortare än andra företag och utvecklas exponentiellt, vilket innebär större vinster men också högre risker. De verkar i ett komplext ekosystem i snabb utveckling, där nätverkande och experimenterande är av högsta vikt. Webbföretag är billigare att starta och inträdeshindren är låga, vilket gör dem till en attraktiv företagsform när det gäller att inleda en karriär som företagare. Webbentreprenörer kräver därför skraddarsydd stödtjänster för att strukturellt stärka ekosystemet för start av nya webbföretag.

På efterfrågesidan **är det inte längre ett val att investera i digital teknik**: företag kan nu för tiden endast konkurrera om de tar till sig den digitala världen. Det medför möjligheter och utmaningar, särskilt för små och medelstora företag, eftersom de ofta har sämre förutsättningar att hantera de allt mer sofistikerade nya affärsmodellerna.

Digitala entreprenörer utnyttjar fullt ut digitala produkter och tjänster, däribland datormoln, för att förnya sina affärsmodeller och öka sin konkurrenskraft<sup>44</sup>. EU-initiativen för ”smart användning av informationsteknik och införlivande av små och medelstora företag i de globala industriella värdekedjorna” samt för e-kompetens kommer att gynna införlivandet av digital teknik och ansluta små och medelstora företag till den digitala världen.

E-handelns potential som en del av möjligheterna på den digitala inre marknaden för företagare utnyttjas ännu inte fullt ut. Ett antal specifika åtgärder kommer att öka tilltron till e-handel.<sup>45</sup>

*Kommissionen kommer att göra följande:*

- **Främja kunskapsbasen** om stora marknadstrender och innovativa affärsmodeller, genom att inrätta webbaserade marknadsövervakningsmekanismer och en resultattavla i samarbete med de viktigaste aktörerna i syfte att underlätta dialogen och skapa en gemensam åtgärdsagenda.
- **Öka medvetenheten genom en EU-omfattande informationskampanj** för företagare och små och medelstora företag om fördelarna med den nya digitala utvecklingen. Kampanjen ska främja europeiska framgångshistorier, innefatta EU-omfattande tävlingar och pristävlingar för att göra företagarna medvetna om det föränderliga näringslivet och om nya affärsmöjligheter.
- **Underlätta nätverkande** för att skapa och stödja nya affärsidéer, som exempelvis: skapande av ett **EU-nätverk för mentorer** för utbildning, rådgivning och praktisk handledning om hur man driver företag i den digitala åldern, samt partnersökningsarrangemang med olika aktörer för att utforska nya partnerskap. **Vidta specifika åtgärder för webbentreprenörer**, exempelvis i) inrättande av ett europeiskt partnerskap för nystartade företag för att frigöra expertis, mentorskap, teknik och tjänster, ii) inrättande av en grupp med webbentreprenörer för att sammanföra webbentreprenörer av världsklass och stärka webbföretagskulturen i Europa, iii) inrättande av ett europeiskt nätverk med webbföretagspådrivare, iv) samarbete med europeiska investerare för att öka flödet med riskkapital och gräsrotsfinansiering till nystartade webbföretag och v) skapande av webbkunskaper

<sup>44</sup> COM(2012) 529 Att frigöra de molnbaserade datortjänsternas potential i Europa.

<sup>45</sup> KOM(2011) 942, 11 januari 2012, Samstämmiga ramar för att öka tilltron till en inre e-marknad för e-handel och nättjänster.

genom att främja uppkomsten av öppna, massiva webbkurser<sup>46</sup> och inrättande av plattformar för mentorskap och främjande av kunskapsinhämtning.

- **Stärka kompetens och kunskaper** genom att utöka sina åtgärder inom ramen för e-kompetens för att förbättra e-ledarskapskunskaper, forskning och kreativitet och kunskaper i företagsledning och entreprenörskap för att hantera ny teknik och nya marknader.

Kommissionen uppmanar **medlemsstaterna** att

- stärka det nationella och regionala stödet för nystartade digitala företag och webbföretag och främja alternativ finansiering för nya teknikföretag i uppstartsfasen, som exempelvis IKT-innovationscheckar,
- främja tillgången för företagare till öppna uppgifter (open data) och stora datasamlingar (big data) inom ramen för offentliga eller industrirelaterade program, exempelvis kulturdatasamlingen Europeana,<sup>47</sup>
- stödja de mest begåvade företagarna, genom att exempelvis uppmuntra de duktigaste akademikerna att inleda en karriär vid ett nystartat företag,
- stödja ett snabbt antagande av pågående politiska initiativ som reformen av uppgiftsskyddet och förslaget om en gemensam europeisk köplag som kommer att minska hindren för införandet av datormoln i EU,
- garantera bästa möjliga användning av EU-medel för webbentreprenörskap och digitalt entreprenörskap i enlighet med de tillämpliga reglerna och prioriteringarna.

### 3.4. Underlätta företagsöverlåtelse

Varje år överläts omkring **450 000 företag med 2 miljoner anställda** inom EU. Ändå kan det vara så komplicerat att överlåta ett företag att **uppskattningsvis 150 000 företag med 600 000 arbetstillfällen kan försvinna årligen**.<sup>48</sup> Detta beror främst på lagstiftnings- eller skattebördor, bristande kunskaper om de nödvändiga förberedelserna och bristen på transparenta marknader för sådana överlåtelser, samt de långa tidsperioder som krävs för att uppfylla formkrav. Vidare gör även faktorer som företagens associationsform (enskild firma) och ålder (särskilt för företag som är funnits i mindre än tre år) dem sårbara. Därför är **misslyckade överlåtelser vanligast för de minsta företagen**.

Dessa företag bedriver kontinuerlig verksamhet med etablerade produkter, marknader och kunder och har därför större chans att överleva än nya företag. Potentiella företagare bör känna till att **förvärvet av ett företag med kontinuerlig verksamhet kan vara ett attraktivt alternativ till att starta ett nytt företag**. **Överlåtelser bör underlättas** för såväl företagare som vill överlåta sitt företag som förvärvaren.

<sup>46</sup> Se exempelvis <http://www.radicalsocialentreps.org/>, <http://www.youtube.com/watch?v=iE7YRHxwoDs> och <http://www.academicmatters.ca/2012/05/the-massive-open-online-professor/>

<sup>47</sup> <http://Europeana.eu> är en kulturportal som skapats med stöd av Europeiska kommissionen och som utgör ett gränssnitt för miljontals böcker, målningar, filmer, museiföremål och arkivmaterial som har digitaliserats från hela Europa.

<sup>48</sup> *Business Dynamics: Start-ups, Business Transfers and Bankruptcy*, [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business\\_dynamics\\_final\\_report\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business_dynamics_final_report_en.pdf)

Överlåtelse av företag från en generation till nästa är utmärkande för familjeföretag och är den största utmaningen för dessa företag. Överlåtelse av ett familjeföretag bör ses som överlåtelse av ägarskap, eftersom ägarskap inte är en likvid tillgång utan något som byggs upp och utvecklas av familjen under generationer och omfattar värderingar, traditioner och expertkunskap. Räckvidden och omfattningen av de olika synsätten på arvsskatt och fastighetsskatt inom EU visar att det fortfarande finns stort utrymme för förbättringar av lagstiftningen om överlåtelse av familjeföretag.

Överlåtelse har **särskilt avhandlats i småföretagsakten<sup>49</sup> och översynen av småföretagsakten för Europa 2011<sup>50</sup>** och togs särskilt upp i **kommissionens meddelande från 2006** med titeln ”Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram för tillväxt och sysselsättning: Företagsöverlåtelser – Kontinuitet genom en ny start”<sup>51</sup>.

Även om vissa EU-länder har gjort framsteg och ett mer överlåtelsevänligt regelverk har antagits, **kan näringslivets och aktörernas** (yrkessammanslutningar, advokatbyråer och rådgivare för företagare) **kunskaper om möjligheterna till överlåtelse och om de förberedelser som krävs fortfarande vara begränsade också i dessa länder.**

Eftersom hindren för framgångsrika företagsöverlåtelser till största delen finns på lokal, regional och nationell nivå, är det uppenbarligen till stor nytta att jämföra strategier inom EU för att **utbyta bästa praxis och vidta åtgärder**, framför allt med avseende på **ökade kunskaper om företagsöverlåtelse, särskilda finansieringsformer för finansiella överföringar, företagsomvandling** (framför allt möjligheten att skapa publika aktiebolag för att underlätta försäljningen av ett företag) **och transparenta marknader** för företagsöverlåtelse.<sup>52</sup>

*Kommissionen kommer att göra följande:*

- *Utveckla riktlinjer för de mest effektiva programmen och den bästa praxisen i syfte att underlätta företagsöverlåtelse, däribland åtgärder för utökande och utvidgning av marknader för företag, med kartläggning av de tillgängliga EU-programmen och förslag om nödvändiga åtgärder för att avskaffa de kvarstående eventuella hindren för gränsöverskridande företagsöverlåtelser. I detta syfte håller kommissionen på att inrätta en expertarbetsgrupp med företrädare för medlemsstaterna som under 2013 ska eftersträva att genomföra en inventering och analys av skälen till de kvarstående hindren på detta område och föreslå rekommendationer och stödåtgärder för att ta itu med dessa hinder.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *förbättra de rättsliga, administrativa och skattemässiga bestämmelserna om företagsöverlåtelse med beaktande av kommissionens meddelande från 2006 om företagsöverlåtelse och kommissionens meddelande från 2011 om hantering av gränsöverskridande arvsskatteproblem i EU<sup>53</sup>,*

<sup>49</sup> KOM(2008) 394 slutlig, *Tänk småskaligt först – En ”Small Business Act” för Europa.*

<sup>50</sup> KOM(2011) 78 slutlig, *Översyn av småföretagsakten för Europa.*

<sup>51</sup> KOM(2006) 117 slutlig.

<sup>52</sup> Enligt studien ”Business Dynamics” erbjöd till exempel en tredjedel av medlemsstaterna särskilda finansiella produkter till stöd för överlåtelser och i ett dussintal medlemsstater gavs begränsad eller ingen vägledning eller utbildning om överlåtelser.

<sup>53</sup> KOM(2011) 864 och åtföljande rekommendation 2011/856/EU om befrielse från dubbelbeskattning av arv.



- använda befintliga EU-medel i enlighet med de tillämpliga reglerna och prioriteringarna för att stödja överlåtelse av små och medelstora företag till entreprenörer som avser att driva företagen vidare,
- förbättra informations- och rådgivningstjänsterna för företagsöverlåtelse samt förbättra insamlingen av uppgifter om och övervakningen av företagsöverlåtelser,
- effektivt marknadsföra plattformar och marknadsplatser för företagsöverlåtelse och inleda kampanjer för att öka medvetenheten bland potentiella säljare och köpare av livskraftiga företag,
- överväga en översyn av skattelagstiftningen avseende dess inverkan på likviditeten hos små eller medelstora familjeföretag vid överlåtelse av ägarskap utan negativ inverkan på intäkterna.

### 3.5. Omvandla misslyckanden till framgångar: en andra chans för företagare vid hederliga konkurser

Företagsmisslyckanden, liksom skapande av företag, är en del av en dynamisk och sund marknad. **Det finns belägg för att en stor majoritet (96 %) av alla konkurser beror på en rad sena betalningar eller andra objektiva problem** – de är med andra ord ”hederliga misslyckanden” som skett utan att företagaren handlat bedrägligt.<sup>54</sup> I enlighet med många konkurslagar behandlas företagare trots detta som om de handlat bedrägligt och tvingas genomgå komplexa förfaranden innan ackordsförfarandet avslutas. I vissa medlemsstater kan förfarandet ta så lång tid att företagarna inte överväger att starta fler företag<sup>55</sup>. I vissa fall får de enligt lag inte starta nya företag under en stor del eller resten av sina liv.

Också efter en företagsavveckling stigmatiseras personer som gått i konkurs och har svårt att finansiera nya företag. Många potentiella företagare ger därför helt enkelt upp och överväger inte att göra ett nytt försök.

Ändå visar forskningen att **företag som drivs av personer med tidigare erfarenhet av att driva företag är mer framgångsrika och överlever längre än andra nystartade företag samt har fler anställda**<sup>56</sup>. Företagsmisslyckanden bör därför inte leda till ett ”livstidsstraff” med förbud för all ny företagsverksamhet **utan bör betraktas som en möjlighet till lärdomar och förbättringar** – en synpunkt som vi i dag redan fullt ut har accepterat som grunden för framgångar inom vetenskaplig forskning. Alla försök att främja en ny generation med företagare bör följaktligen omfatta en försäkran om att de inte för evigt kommer att förbjudas från att starta fler företag om de misslyckas vid första försöket. Konkurrenslagstiftningen måste alltså tillåta snabba och effektiva sätt att inge fordringar och få ersättning för fordringsägande företag, medan snabbare och mindre kostsamma förfaranden för avveckling av företag och ackordsförfaranden efter konkurs bör införas.

Kommissionen antog i december förra året ett meddelande om en ny EU-strategi för företagsmisslyckanden och insolvens<sup>57</sup> i syfte att skapa ett mer företagsvänligt klimat,

<sup>54</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0584:FIN:SV:PDF>

<sup>55</sup> I vissa medlemsstater tar avvecklingsförfarandet för företag omkring 1-2 år. Därefter tar det 3-9 år att starta ett nytt företag.

<sup>56</sup> E. Stam, D. B. Audretsch and J. Meijaard, *Renasant Entrepreneurship*, Erasmus Research Institute of Management, 2006.

<sup>57</sup> COM(2012) 742 *En ny europeisk strategi för att hantera misslyckade företagssatsningar och insolvens.*

exempelvis genom att effektivisera de nationella insolvenslagarna, däribland längden och kostnaderna för tiden för ackordsförfarande efter konkurs. Som ett första steg antog kommissionen även samtidigt ett förslag om modernisering av förordningen om insolvensförfaranden<sup>58</sup>, som kommer att garantera ett gränsöverskridande erkännande av undsättning av företaget och även omfattar åtgärder för att förenkla ingivandet av fordringar i en annan medlemsstat.

*Kommissionen kommer att*

- *inleda ett offentligt samråd för att samla in synpunkter från aktörerna om de frågor som tas upp i meddelandet med avseende på ett nytt europeiskt synsätt på företagsmisslyckanden och insolvens, däribland när det gäller att ge företagare som gått i hederlig konkurs en andra chans och att förkorta och anpassa "tiden för ackordsförfarande".*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *om möjligt förkorta tiden för ackordsförfarande och skuldreglering för personer som gått i hederlig konkurs till högst tre år senast 2013,<sup>59</sup>*
- *erbjuda företag stödtjänster för tidig omstrukturering, rådgivning för att förhindra konkurs och stöd för små och medelstora företag vid omstrukturering och nystart,*
- *tillhandahålla rådgivningstjänster för företagare som gått i konkurs för att hantera skulder och underlätta ekonomiskt och socialt införlivande samt utveckla program för att starta nya företag som omfattar mentorskap, utbildning och affärsnätverk.*

### **3.6. Regelbördan: tydligare och enklare regler**

**Riktmärkningen av förvaltningarnas förfarandekrav bör utgå från företagare som den "genomsnittliga kunden",** men ändå anser nästan tre fjärdedelar av EU-medborgarna att det är för komplicerat att starta ett företag på grund av den administrativa komplexiteten<sup>60</sup>. Ännu fler har klagat på den tunga regelbördan som är förknippad med att driva företag. Kommissionen är medveten om detta och antog 2007 ett åtgärdsprogram för att minska den administrativa bördan på grund av EU-lagstiftningen med 25 % senast 2012<sup>61</sup>. I november 2011 antog kommissionen en rapport om att minska regelbördan för små och medelstora företag – anpassning av EU:s regler till småföretagens behov,<sup>62</sup> där fokus utökades till att omfatta många fler administrativa bördor utöver den administrativa bördan att rapportera till

<sup>58</sup> COM(2012) 744.

<sup>59</sup> I enlighet med rådets (konkurrens) slutsatser från sitt möte i maj 2011.

<sup>60</sup> Europeiska kommissionens Flash Eurobarometer nr 354 *Entrepreneurship*.

<sup>61</sup> I åtgärdsprogrammet för att avskaffa onödiga administrativa bördor för företag inom EU fastställs prioriterade områden som gett upphov till omkring 80 % av den administrativa bördan till följd av EU-lagstiftningen, däribland nationella regler om genomförande eller införlivande av EU-lagstiftningen. I samarbete med Stoibergruppen som oberoende rådgivare föreslogs hundratals anpassningar som redan har bidragit till årliga besparingar på över 40 miljarder euro för företagen. Förslagen avsåg bland annat jordbruk, miljö, fiskeri, bolagsrätt, skatter, statistik, livsmedelssäkerhet och läkemedel. De största bidragande faktorerna till besparingarna är åtgärder i fråga om skattelagstiftningen (övergång från pappersräkningar till elektroniska räkningar) och bolagsrätten (mikroföretag är undantagna vissa bestämmelser om kraven på bokslut och offentliggörande).

<sup>62</sup> KOM(2011) 803 och meddelandet om EU-lagstiftningens ändamålsenlighet, se: [http://ec.europa.eu/governance/better\\_regulation/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index_en.htm)

myndigheter, och där principen om omvänd bevisbörda infördes för alla nya regelbördor. I rapporten åtog sig kommissionen också att förbättra samrådet med mindre företag och anta en årlig resultattavla om framstegen för genomförandet i medlemsstaterna.

**Kommissionens förslag sträcker sig längre än målet med en minskning på 25 %** och EU-lagstiftaren har antagit åtgärder som uppgår till 30,8 miljarder euro i årliga besparingar för företagen. Detta motsvarar 25 % av regelbördan, som har uppskattats till 123,8 miljarder euro. Bördan skulle kunna minskas med ytterligare 5,5 % om de kompletterande förslag som kommissionen lagt fram antas av Europaparlamentet och rådet.

De största besparingarna har gjorts på området för skatterätt (övergång från pappersräkningar till elektroniska räkningar) och bolagsrätt (mikroföretag är undantagna vissa bestämmelser om krav på finansiell rapportering). Till följd av direktivet om fakturor<sup>63</sup> behandlas till exempel pappers- och e-fakturor lika och medlemsstaterna har inte längre rätt att föreskriva en viss teknik för e-fakturor<sup>64</sup>. Framsteg har också gjorts när det gäller att modernisera **tullagstiftningen**, genom lägre krav i fråga om statistikrapportering för små och medelstora företag, samt på många andra områden i medlemsstaterna.<sup>65</sup>

**Att minska den onödiga eller alltför betungande regelbördan är fortfarande en av kommissionens politiska prioriteringar.** I det syftet inleddes, utöver konferenser i medlemsstaterna, ett offentligt samråd den 1 oktober 2012 för att identifiera de **tio mest betungande EU-rättsakterna**<sup>66</sup>. Resultatet av detta samråd kommer tillsammans med en mer specifik analys att beaktas vid bedömningen av behovet av en översyn av EU-lagstiftningen på specifika områden.

**De regleringsskyldigheter som påförs företagen bör vara tydliga och enkla.** Utöver att skydda folkhälsan, arbetsmiljön och miljön bör tydliga regelverk garantera lika konkurrensvillkor, rättvis och fri konkurrens, affärssäkerhet och marknadsförutsägbarhet. Smart lagstiftning kan också främja innovation och placera europeiska företag i ledningen för viktig teknik och viktiga tjänster. Överlappande eller ej samordnad licensiering bör emellertid avskaffas. Betungande formaliteter som exempelvis kravet på att kunna styrka att offentliga handlingar är autentiska (t.ex. företagsregister) bör även avskaffas för företagsverksamhet på den inre marknaden.

**Administrativa bördor bör om möjligt avskaffas eller minskas för alla företag** och framför allt för mikroföretag, **däribland egenföretagare och fria yrken**, som är oerhört sårbara för administrativa bördor på grund av att de är mindre och har begränsade personalresurser och finansiella resurser. Samtidigt bör de återstående otillbörliga och oberättigade inträdeshindren för fria yrken undanröjas.

På området för offentlig upphandling hindras små och medelstora företag och anbudsgivare över gränserna av administrativa krav (som exempelvis tillhandahållande av styrkande

---

<sup>63</sup> Rådets direktiv 2010/45/EU av den 13 juli 2010 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller regler om fakturering.

<sup>64</sup> Om alla företag inför e-fakturor skulle besparingarna uppskattningsvis uppgå till 18 miljarder euro på medellång sikt.

<sup>65</sup> För ett kompendium om bästa praxis, se de utförliga bilagorna till "Europa kan bättre", som antogs av högnivågruppen om minskade administrativa bördor (november 2011), på [http://ec.europa.eu/dgs/secretariat\\_general/admin\\_burden/best\\_practice\\_report/docs/bp\\_report\\_signatur\\_e\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/best_practice_report/docs/bp_report_signatur_e_en.pdf)

<sup>66</sup> Samråd: "Which are the TOP10 most burdensome EU legislative acts for SMEs?", [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/public-consultation-new/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/public-consultation-new/index_en.htm)

handlingar), problem med tillgång till information och ibland oproportionerliga krav från upphandlande myndigheter. Andelen små och medelstora företag som tilldelas kontrakt genom offentliga upphandlingar har inte ändrats avsevärt sedan 2002. Den viktigaste faktorn som påverkar små och medelstora företags deltagande är kontraktets omfattning, eftersom dessa företag inte har kapacitet att lämna anbud för eller uppfylla kraven i stora offentliga kontrakt och i allmänhet inte har kapacitet att lämna anbud för kontrakt över 300 000 euro. Att dela in kontrakt i mindre delar med ett totalt värde över vissa trösklar skulle öka antalet kontrakt som små och medelstora företag kan lämna anbud för.

Vidare rekommenderar kommissionen medlemsstaterna att fortsätta att modernisera arbetsmarknaderna genom att förenkla arbetsmarknadslagstiftningen och utveckla flexibla anställningsförhållanden, däribland arrangemang för nedsatt arbetstid.<sup>67</sup>

Dessutom bör företagen ha tillgång till **expertrådgivning och stöd** i fall då lagstiftningen på den inre marknaden tillämpats felaktigt, vilket är ett område där kommissionens Solvit-nätverk har varit aktivt under de senaste tio åren.

**Företagare bör också ha tillgång till en enda kontaktpunkt där de kan få uttömmande information om tillstånd, administrativa förfaranden, finansiering och offentligt stöd.** Fler gemensamma kontaktpunkter för företagare, som exempelvis "Barcelonactiva", som tilldelades 2011 års European Enterprise Promotion Award, bör inrättas. Dessutom har kommissionen nyligen lanserat en ny "Ditt Europa"-portal med **en gemensam tillträdespunkt till EU:s finansieringsinstrument**<sup>68</sup>. Fler administrativa förfaranden bör vara tillgängliga online för företag, även över gränserna. Medlemsstaterna uppmanas att utöka de kontaktpunkter som inrättats i enlighet med tjänstedirektivet till att omfatta fler förfaranden i syfte att följa företagets livscykel, samt se till att kontaktpunkterna omfattar fler språk och blir mer användarvänliga.

*Kommissionen kommer att göra följande:*

- *Fortsätta att eftersträva att minska regelbördan i EU:s lagförslag, särskilt på de områden där denna börda är tyngst.*
- *Ange hur den kommer att gå tillväga för att se över och revidera EU-lagstiftningen för att minska onödiga eller orimliga bördor på de tio områden som konstaterats vara de tio mest betungande. Lagstiftningsinitiativ som minskar den administrativa bördan på andra områden kommer också att föreslås, bland annat initiativ för att främja användningen av e-fakturor inom offentlig upphandling och underlätta företagande genom en standardmässig momsdeklaration<sup>69</sup>.*
- *Föreslå lagstiftning i syfte att avskaffa betungande krav på bestyrkande av offentliga handlingar som små och medelstora företag måste uppvisa för att kunna bedriva gränsöverskridande handel på den inre marknaden.*

<sup>67</sup> Att skapa förutsättningar för en återhämtning med ökad sysselsättning, 18.4.2012, COM(2012) 173 final. Se även rapporten om hinder för tillväxt och rekrytering av den första anställda från expertgruppen för den första anställda: [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/support\\_measures/first\\_emp/1st\\_emp\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/support_measures/first_emp/1st_emp_en.pdf)

<sup>68</sup> Portalen är ett resultat av kommissionens åtgärdsplan för att förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering, KOM(2011) 870 slutlig.

<sup>69</sup> Kommissionens arbetsprogram 2013 (COM (2012) 629 final).

- *Inrätta en arbetsgrupp för att bedöma de specifika behoven för företagare inom fria yrken med avseende på förenkling, internationalisering eller tillgång till finansiering.*
- *Övervaka framstegen via de gemensamma kontaktpunkterna inom ramen för tjänstedirektivet och uppmuntra medlemsstaterna att bli mer företagsvänliga.*
- *Vidta åtgärder för att se till att fler företag får hjälp genom Solvit då offentliga myndigheter nekar dem sina rättigheter på den inre marknaden. Enterprise Europe Network bör bistå företagen för att se till att de verkligen får tillgång till och kan använda Solvit. Granska alla befintliga resurser för företagare på EU-nivå, för att garantera tillgången till tydlig information och undvika överlappning eller inaktuell information.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *förkorta tidsfristen för licensiering och andra tillstånd som krävs för att starta ett företag till en månad senast i slutet av 2015<sup>70</sup>,*
- *fullt ut genomföra ”Europeisk kodex för bästa praxis för att underlätta små och medelstora företags tillträde till offentlig upphandling” senast 2013,*
- *fortsätta att modernisera arbetsmarknaderna genom att förenkla arbetsmarknadslagstiftningen och utveckla flexibla anställningsförhållanden, däribland arrangemang med nedsatta arbetstid,<sup>71</sup>*
- *utöka de gemensamma kontaktpunkterna till att omfatta fler ekonomiska verksamheter och göra dem användarvänliga,*
- *inrätta gemensamma kontaktpunkter för företagare för att sammanföra alla stödtjänster för företagare, däribland mentorskap, enklare tillgång och rådgivning om tillgången till konventionell och icke-konventionell finansiering, tillgång till företagskuvöser och företagspådrivare och stöd för tidig internationalisering för unga företag; alla berörda aktörer bör vara delaktiga för att garantera en partnerskapsstrategi, däribland utbildningsinrättningar.*

#### **4. ÅTGÄRDSPELARE 3 – ANVÄNDNING AV FÖREBILDER OCH INRIKTNING PÅ SPECIFIKA GRUPPER**

##### **4.1. Ett nytt synsätt: företagare som förebilder**

**Inom EU finns ett begränsat antal välkända företagsframgångssagor.** Det beror på att företagande inte har framhållits som ett karriäralternativ. Inom EU betraktas ”företagare” sällan som ett eftertraktat yrke. Trots att företagare skapar sysselsättning och driver ekonomin framåt, framhålls framgångsrika företagare inte som förebilder i media. Detta gör företagande till ett mindre attraktivt yrke för unga människor, och avskräcker människor från att vilja bli företagare.

<sup>70</sup> I studien *Business Dynamics* från 2010 konstateras att det i 7 av 33 EU-länder som granskats var möjligt för fem typföretag att erhålla alla nödvändiga licenser inom 30 dagar.

<sup>71</sup> [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/support\\_measures/first\\_emp/1st\\_emp\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/support_measures/first_emp/1st_emp_en.pdf)

En viktig åtgärd för att ändra företagarkulturen är därmed **att ändra synen på företagare genom praktisk och positiv kommunikation** om företagares bedrifter, om deras värde för samhället och om möjligheterna att skapa nya företag eller förvärva företag som en karriär. För att lyckas med detta måste företagarnas roll som förebilder stärkas, med beaktande av mångfalden av olika typer av företagare och framgångsmodeller. Tydlig och intressant information om utmaningarna och vinsterna med en karriär som företagare kan motverka de negativa intrycken. En åtföljande bredare offentlig diskussion, särskilt i media, är därför väsentlig för att genomdriva en företagarevolution. Offentliga och privata institutioner bör uppmuntras att stärka företagandets sociala och ekonomiska betydelse, inte bara som en legitim karriär, utan även som en fråga av största nationella, europeiska och internationella intresse.

*Kommissionen kommer att göra följande:*

- *Inom ramen för "småföretagsveckan" inrätta en EU-omfattande "europeisk företagsdag" för studerande under sista gymnasieåret. Evenemangen skulle kunna innefatta möten med företagare, fallstudier, föreläsningar, workshops och "öppna företagsdagar".*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att göra följande:*

- *Genomföra fler aktiviteter för att främja företagande och utse kända företagare till nationella företagareambassadörer som kan bli ett ansikte för företagande i sina länder. Företagareambassadörernas ska lyfta fram företagandets värde för samhället, betona vikten av att utveckla företagarkompetens och företagarerfarenhet inom utbildningsväsendet, och framhålla företagande som en karriärmöjlighet.*
- *Bättre beakta mångfalden av olika företagsmodeller och företags juridiska form i de nationella eller lokala programmen för företagsstöd, och införa utbildning i socialt företagande.*

#### **4.2. Nya möjligheter: att nå ut till kvinnor, äldre, invandrare, arbetslösa och unga**

Demografiska grupper som är underrepresenterade inom företagarkulturen och särskilt när det gäller nystartade företag är unga människor, kvinnor, funktionshindrade och invandrare. EU måste ge dessa grupper en möjlighet att ta sig in i företagarkulturen i syfte att skapa arbetstillfällen, stärka dessa gruppers ekonomiska ställning och sociala inflytande och lyfta fram deras kreativa och innovativa kapacitet. I detta sammanhang bör de olika gruppernas behov, förväntningar och normer beaktas när det gäller hur rådgivningen och informationen tillhandahålls och tas emot. De åtgärder som vidtas bör utgå från ett integrerat stödprogram som främjar humankapital samt tillhandahåller finansiellt stöd. Förutom specifika åtgärder som är anpassade till behoven hos var och en av dessa grupper, bör samtliga grupper omfattas av företagareutbildningsprogram som är utformade av och tillhandahålls i samarbete med utbildningsinrättningar, ungdomsorganisationer, traditionella företagsrådgivare och finansiella institutioner.

#### 4.2.1. Kvinnor

Kvinnor utgör 52 % av EU:s totala befolkning, men endast en tredjedel av egenföretagarna eller företagsgrundarna i EU.<sup>72</sup> **Kvinnor utgör därmed en stor grupp med företagarpotential i EU.** Kvinnor som startar och driver företag möter fler svårigheter än män, särskilt när det gäller tillgången till finansiering, utbildning, nätverkande och med att förena företagandet med familjelivet.<sup>73</sup>

#### **Potentiella kvinnliga företagare bör informeras om programmen för företagsstöd och möjligheterna till finansiering.**

Under 2009 inrättade kommissionen Europeiska nätverket med ambassadörer för kvinnligt företagande, som fungerar som inspiration för potentiella kvinnliga företagare. Detta initiativ följdes upp 2011 av Europeiska nätverket av mentorer för kvinnliga företagare, som ger ideell rådgivning till kvinnor som startar och driver nya företag. Under 2012 lade kommissionen fram ett förslag om att förbättra jämvikten mellan könen i styrelserna för börsnoterade företag. Även om styrelseuppdrag kräver olika typer av kompetens och olika kunskaper jämfört med företagande skulle fler kvinnor i ledande befattningar kunna vara en förebild för andra kvinnor i allmänhet. Om fler framgångsrika yrkeskvinnor blev synliga skulle det visa andra kvinnor att de kan bli framgångsrika på arbetsmarknaden.

En effektiv tillämpning av den befintliga lagstiftningen för jämställdhet mellan kvinnor och män, särskilt direktiv 2010/41/EG<sup>74</sup>, bör ytterligare främja kvinnligt företagande.

#### *Kommissionen kommer att*

- *skapa en EU-omfattande online-plattform för mentorskap, rådgivning, utbildning och företagarnätverkande för kvinnliga företagare som sammanför de befintliga nätverken med nationella ambassadörer och mentorer på internet, utökar deras tjänster och räckvidd och stöder kvinnligt företagande på nationell och regional nivå genom att främja utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna.*

#### *Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *utforma och genomföra nationella strategier för kvinnligt företagande som syftar till att öka antalet företag som leds av kvinnor,*
- *samla in könsfördelade uppgifter och sammanställa årliga uppdateringar om läget för kvinnliga företagare i medlemsstaterna,*
- *fullfölja och utöka de befintliga nätverken med ambassadörer för kvinnligt företagande och mentorer för kvinnliga företagare,*
- *genomföra politik som gör det möjligt för kvinnor att hitta en lämplig jämvikt mellan yrkes- och privatliv, genom att erbjuda lämplig och prisöverkomlig barn- och*

<sup>72</sup> Eurostat, *Statistics in focus: the entrepreneurial gap between men and women* (30/2007).

<sup>73</sup> Se t.ex. O. Bekh, *ETF Women's Entrepreneurship Development, Policy Brief* (2012); A. Lesina, F. Lotti, *Do Women Pay More for Credit? Evidence from Italy*, NBER Working Paper (2008); *Women in business and decision-making*, Eurochambres (2004).

<sup>74</sup> EUT L 180, 15.7.2010. s. 1.

*äldreomsorg, framför allt genom att fullt ut utnyttja stödmöjligheterna inom ramen för EJFLU, Eruf och ESF.*

#### 4.2.2. Äldre

**Äldre människor är en värdefull tillgång för företagande.** Mellan 1990 och 2010 ökade andelen medborgare över 50 år i Europa från 32,1 % till 36,5 % och medelåldern för befolkningen i EU förväntas öka under de kommande årtiondena. Allt fler välutbildade vuxna med lång erfarenhet går i pension varje år och hittills har samhället inte varit särskilt innovativt när det har gällt att sysselsätta dessa personer och dra nytta av deras kunskaper och kompetens. Att göra dessa personer delaktiga såväl i skapande av företag som i stöd till nya och befintliga företagare skulle göra det möjligt att dra maximal nytta av de rika erfarenheterna hos denna grupp som kan gå förlorade vid pensionering, främja lärande mellan generationerna och garantera en kunskapsöverföring.

Eftersom människor lever längre och blir friskare håller de traditionella modellerna och valen när det gäller pensionering på att förändras. Äldre personer som vill starta sitt första företag bör kunna använda samtliga befintliga stödtjänster.

**Äldre företagare kan också vara en värdefull resurs för andra företagare.** Pensionerade företagare besitter värdefulla kunskaper och värdefull erfarenhet som kan göra det lättare för en oerfaren företagsgrundare att starta och driva ett företag. Dessa kunskaper utgör ett värdefullt europeiskt intellektuellt kapital som bör utnyttjas på bästa sätt. EU skulle kunna låta sig inspireras av program som exempelvis ”Senior Enterprise” (Irland) och ”Maillages” (Frankrike), vilka uppmuntrar motiverade äldre personer att bli ideella mentorer, potentiella köpare av eller investerare i företag, eller tillfälliga chefer som kan bistå sårbara nystartade företag eller företag under omvandling.<sup>75</sup>

*Kommissionen kommer att*

- *bidra till att utbyta bästa praxis för att hjälpa äldre chefer och företagare att fungera som mentorer för nya företagare, samt stödja ömsesidigt mentorskap mellan generationer och mellan företagare, i syfte att utbyta viktig kompetens som exempelvis IKT-kunskaper och äldre företagares erfarenhet.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *uppmuntra äldre företagare som vill överföra kunskap till nya företagare och matcha äldre företagare med oerfarna företagare för att skapa team med bredare kompetens,*
- *se till att äldre företagares och pensionerade företagsledares deltagande i projekt är förenligt med deras pensionering.*

#### 4.2.3. Invandrarföretagare

52 % av alla nya företag i Silicon Valley mellan 1995 och 2005 startades av invandrare och Israel kan till stor del tacka invandrare för sina framgångar. **Enligt OECD är invandrare**

<sup>75</sup> Ytterligare ett exempel på vad som kan åstadkommas är den amerikanska *Service Corps of Retired Executives* (SCORE) som inrättat ett nätverk med 13 000 frivilliga vars expertråd bidrog till att skapa över 67 000 arbetstillfällen under 2011.



mer företagsamma än infödda och en utrikes född egenföretagare som äger ett litet eller mellanstort företag skapar mellan 1,4 och 2,1 nya arbetstillfällen<sup>76</sup>. Invandrare utgör en viktig grupp med potentiella företagare i Europa. De företag som drivs av invandrare i EU i dag är dock mikroföretag med få eller mycket få anställda. De är också små i jämförelse med inhemska företag med avseende på omsättning och vinst. Kvalificerade invandrargrupper möter ofta juridiska problem, begränsade arbetsmarknader och karriärmöjligheter, vilket gör att de väljer att bli egenföretagare. Det bör också noteras att vissa tredjeländer för en särskilt attraktiv invandringspolitik för att underlätta ankomsten av företagare. De mer sårbara grupperna med mindre kvalificerade invandrare bör också beaktas. Förutom att invandrare startar fler företag än övriga befolkningen misslyckas de oftare på grund av bristen på information, kunskaper och språkkunskaper<sup>77</sup>.

EU har öppet erkänt det viktiga bidrag som invandrarföretagare kan ge när det gäller att skapa en hållbar tillväxt och sysselsättning. I den europeiska agendan för integration av tredjelandsmedborgare<sup>78</sup> betonas invandrares viktiga roll som företagare och det konstateras att ”deras förmåga till kreativitet och innovation också [bör] stärkas”. Det är viktigt att den politik som förs för att främja företagande inom EU fullt ut beaktar företagarpotentialen i denna grupp. Högkvalificerade tredjelandsmedborgare kan redan ges inträde som arbetstagare i enlighet med direktivet om EU-blåkort.<sup>79</sup> Medlemsstaternas och EU:s politik bör också beakta potentialen hos kvalificerade invandrare när det gäller att skapa företag och arbetstillfällen. Stödåtgärder och politiska initiativ bör särskilt bidra till att attrahera begåvade potentiella företagare som vill skapa globala företag som är baserade i Europa.

*Kommissionen kommer att*

- *föreslå politiska initiativ för att attrahera invandrarföretagare och underlätta företagande bland invandrare som redan befinner sig inom EU eller som kommer till EU av andra skäl än för att starta företag, med utgångspunkt i bästa praxis som utvecklats i medlemsstaterna, däribland av lokala myndigheter,*
- *analysera möjligheten att föreslå lagstiftning i syfte att avskaffa rättsliga hinder för företagsetablering och för att ge kvalificerade invandrarföretagare varaktigt uppehållstillstånd.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- *avskaffa rättsliga hinder för etablering av företag för lagliga invandrarföretagare, exempelvis genom initiativ för att ge kvalificerade invandrarföretagare eller invandrare med examen från ett universitet eller en högskola i EU varaktigt uppehållstillstånd så att de kan starta företag i EU, vilket kan förlängas om de på förhand angivna målen i fråga om sysselsättningskapande, omsättning eller ny finansiering nås,*

<sup>76</sup> OECD(2010), *Open for Business; Migrant Entrepreneurship in OECD Countries*, OECD Publishing, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264095830-en>

<sup>77</sup> Rath, J., Eurofound (2011), *Promoting ethnic entrepreneurship in European cities*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg: <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2011/38/en/2/EF1138EN.pdf>

<sup>78</sup> KOM(2011) 455 slutlig och SEC(2011) 957 final.

<sup>79</sup> Rådets direktiv 2009/50/EG.

- *underlätta tillgången till information och nätverkande för invandrarföretagare och potentiella invandrarföretagare genom att exempelvis skapa relevanta informationscenter i områden med många invandrare.*

#### 4.2.4. Arbetslösa, särskilt ungdomar

Med tanke på den stora andelen arbetslösa inom EU bör system för stöd till företagare införas för att främja start av nya företag som en väg ur arbetslöshet.<sup>80</sup> Få stödprogram för företagsutveckling är specifikt inriktade på arbetslösa ungdomar.<sup>81</sup>

Allt affärsutvecklingsstöd bör omfatta vägledande information och vara kopplat till stödtjänster, rådgivning, företagscoachning och mentorskap. Detta stöd kan också omfatta tillhandahållande av särskild kompetens (exempelvis förmåga att se affärsmöjligheter, affärsplanering, ekonomisk förvaltning, försäljning och marknadsföring), antingen via informella kanaler (t.ex. inom ramen för ett mentorskapsprogram) eller mer formellt genom deltagande i en kurs. Stödet bör inriktas på de grupper som har störst potential (exempelvis arbetslösa arbetstagare med yrkeskunskaper, kvinnor eller unga), och bör utgå från ett nära samarbete mellan arbetsförmedlingar och tillhandahållare av företagsstöd och finansiering. Målet är att bidra till en smidig övergång för arbetslösa till egenföretagande, att göra deras företag mer hållbara samt skraddarsy stöd för grupper i behov av ytterligare resurser, som exempelvis unga personer eller personer som kanske inte bäst nås genom traditionella kanaler för företagsstöd.

Arbetslösa i allmänhet bör också uppmärksammas, särskilt de som redan har kunskaper och kompetens som genom företagscoachning och mentorskap kan användas för egenföretagande.

#### *Kommissionen kommer att*

- *under 2014 lansera den framtida mikrofinansieringsfaciliteten inom ramen för EU:s program för social förändring och social innovation, med inriktning på personer som har blivit eller riskerar att bli arbetslösa, eller som har svårigheter att ta sig in på eller att åter ta sig in på arbetsmarknaden,*
- *genom Europeiska socialfonden tillhandahålla tekniskt stöd i syfte att bland annat inrätta stödsystem för unga nyföretagare och sociala företagare,*
- *inom ramen för instrumentet Progress för mikrokrediter anordna ett forum med aktörer inom mikrofinansiering och socialt företagande i juni 2013 i syfte att göra de lokala finansiella mellanhänderna delaktiga i främjandet av företagande inom den gröna ekonomin,*
- *i sin årliga rapport om företagande för 2013, som utarbetas i samarbete med OECD, analysera situationen för företagande för arbetslösa; rapporten ska omfatta en analys av den aktuella situationen, exempel på god praxis med avseende på att hantera situationen och förslag till relevanta policyrekommendationer,*
- *analysera resultatet av studien om "Self-employment and entrepreneurship: the contribution of Public Employment Services to job creation", och anordna ett*

<sup>80</sup> Moving Youth into employment, COM(2012) 727.

<sup>81</sup> Se framför allt Europeiska kommissionens och OECD:s Policy Brief on Youth Entrepreneurship in Europe på: [http://ec.europa.eu/youth/news/20120504-youth-entrepreneurship-employment\\_en.htm](http://ec.europa.eu/youth/news/20120504-youth-entrepreneurship-employment_en.htm)

*evenemang för spridning av resultatet för offentliga arbetsmarknadsmyndigheter i juni 2013.*

*Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att*

- koppla samman offentliga arbetsmarknadsmyndigheter med företagsstöd-tjänster och tillhandahållare av (mikro)finansiering för att hjälpa arbetslösa att starta företag,*
- hantera problemet med arbetslöshet genom utarbetande av företagsutbildningsprogram för arbetslösa ungdomar med tydligt definierade etapper: profilering, planering, start, konsolidering och tillväxt, där varje etapp omfattar en mängd olika tjänster (rådgivning, utbildning och kvalificering, mentorskap och tillgång till mikrokrediter), tillsammans med bland annat ungdomsorganisationer, traditionella affärsrådgivare och finansiella institutioner,*
- inleda aktiva arbetsmarknadsprogram som omfattar finansiellt stöd till alla arbetslösa i syfte att starta företag,*
- utarbeta och genomföra program för företag utbildning för arbetslösa för att möjliggöra deras (åter)inträde på arbetsmarknaden som företagare, utifrån framgångsrika modeller från ett antal medlemsstater och i samarbete med utbildningsväsendet, som en väg till en andra chans till utbildning.*

## 5. SLUTSATSER

Under den rådande ekonomiska krisen **är nya och nystartade företag av stor betydelse när det gäller att skapa en återhämtning med hög sysselsättning i Europa.** De problem som hänger samman med att få nya företag skapas, den stora andelen nedlagda företag av antalet aktiva företag och den låga tillväxten för EU:s företag är välkända. Åtgärder krävs nu för att se till att EU:s företagare och hela EU blir mer anpassningsbara, kreativa och står sig bättre i den globaliserade konkurrensen, som nu är mer krävande och utvecklas snabbare än någonsin tidigare.

För att ge EU:s företagare ny drivkraft och främja företagandet inom EU måste kommissionen och medlemsstaterna samtidigt eftersträva att återupprätta förtroendet, skapa bästa möjliga klimat för företagare genom att placera dem i fokus för politiken och praxisen för företagande samt revolutionera företagarkulturen.

Lyckade exempel från hela EU visar att det finns god praxis som kan hjälpa företagare att utvecklas och växa. EU måste fullt ut ta till sig och utnyttja alla dessa erfarenheter för att avskaffa hindren och de betungande krav som hindrar företagande. Också medlemsstaternas förvaltningar **bör erkänna att företagare skapar sysselsättning och välstånd.** Vidare måste EU välkomna de smartaste internationella företagarna: regelverken och stödramarna bör uppmuntra företagsgrundare från andra regioner i världen att ta sig till EU, i stället för USA eller Östasien. Endast den inställningen kan leda till stora framsteg på viktiga områden: proportionerligare och enklare regelkrav, tillgång till finansiering, stöd för nya företag, företagsöverlåtelse och effektiva konkursförfaranden och en rättvis andra chans för företagare som gått i hederlig konkurs.

Samtidigt som dessa faktorer är nödvändiga är de dock inte tillräckliga för att ge EU:s företagande ny drivkraft. De främsta skälen till att EU-medborgare startar företag är

självförverkligande och flexibiliteten när det gäller arbetstid och arbetsplats, och inte goda ramförutsättningar.<sup>82</sup> **En radikal förändring av EU-kulturen mot ett nytt synsätt på företagande behövs därför**, som innebär att man offentligt framhåller framgångsrika företag och pekar på företagarnas bidrag till EU:s välstånd och fördelarna med en karriär som företagare.

Av alla dessa skäl krävs investeringar för att ändra allmänhetens syn på företagare, utbildning i företagande och stöd för grupper som är underrepresenterade bland företagare om vi vill skapa en varaktig förändring. Företagandet i EU kommer endast att växa på lång sikt om en stor andel av EU-medborgarna betraktar en karriär som företagare som ett givande och attraktivt alternativ.

**Att genomföra en företagarrevolution är en gemensam och långsiktig uppgift för kommissionen och medlemsstaterna.**

Denna åtgärdsplan och dess åtgärder kommer att följas upp av kommissionen inom ramen för konkurrens- och industripolitiken samt styrningsmekanismerna i småföretagsakten, däribland i deras externa dimension med kandidatländerna, potentiella kandidatländer och grannländer. Nätverket med nationella företrädare för små och medelstora företag spelar tillsammans med EU:s företrädare för små och medelstora företag en särskilt viktig roll när det gäller att säkra framsteg för de åtgärder som föreslagits. Medlemsstaterna uppmanas att rapportera om de nationella framstegen för nyckelåtgärderna i detta meddelande i sina nationella reformprogram inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

---

<sup>82</sup> <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/eurobarometer/>

**BILAGA: KOMMISSIONENS NYCKELÅTGÄRDER**

<b><u>Bilaga: Handlingsplan för företagande 2020 - stärka företagandan i EU</u></b>		
<b><i>Viktigaste områden</i></b>	<b><i>Kommissionens förslag</i></b>	<b><i>Genomförandedatum</i></b>
<b>Utbildning i företagande för att stödja tillväxt och nya företag</b>		
Utbildning och yrkesutbildning	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utveckla ett EU-omfattande näringslivsinriktat utbildningsinitiativ som samlar och tillgängliggör befintlig expertkunskap på EU-nivå och i medlemsstaterna för konsekvensanalyser, kunskaper, utveckling av metoder och ömsesidigt mentorskap mellan yrkesverksamma i de olika medlemsstaterna.</li> </ul>	• 2013–2015
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tillsammans med OECD inrätta en vägledande ram för att främja utveckling av näringslivsinriktade skolor och yrkesutbildningsinstitutioner.</li> </ul>	• 2013–2014
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sprida den vägledande ramen för näringslivsinriktade universitet, underlätta utbyte mellan de universitet som vill tillämpa ramen och gradvis börja tillämpa den vid EU:s högre utbildningsanstalter.</li> </ul>	• 2012–2013
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stödja framgångsrika mekanismer för universitetsdrivet företagsskapande (spin-off-företag etc.) och nya ekosystem som sammanför universitet och företag i syfte att stödja dessa nya företag.</li> </ul>	
<b>Skapa en miljö som tillåter företagare att utvecklas och växa</b>		
Tillgång till finansiering	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Finansiera program som syftar till att vidareutveckla en marknad för mikrofinansiering inom EU genom initiativ som Progress för mikrokrediter och Jasmine-initiativet och tillgängliggöra resurser för mikrofinansiering för medlemsstaterna och regionerna genom Europeiska socialfonden eller</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pågående, ska utökas inom ramen för den nya fleråriga budgetramen från 2014</li> </ul>

	<p>Europeiska regionala utvecklingsfonden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Utarbeta ett EU-system för handelsplatser med inriktning på handel med aktier och obligationer som utfärdas av små och medelstora företag ("tillväxtmarknader för små och medelstora företag") för att underlätta den direkta tillgången för små och medelstora företag till kapitalmarknaden inom ramen för översynen av direktivet om marknader för finansiella instrument.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pågående</li> </ul>
<p>Stöd för nya företag i de kritiska faserna av företagens livscykel och för att hjälpa dem att växa</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Fastställa och främja bästa praxis i medlemsstaterna för att skapa ett mer företagervänligt skatteklimat.</li> <li>• Se över reglerna om förbud mot vissa vilseledande marknadsföringsmetoder i syfte att skärpa dem och förbättra regelefterlevnaden i fråga om sådana förfaranden i gränsöverskridande situationer.</li> <li>• Hjälpa medlemsstaterna att utveckla integrerade stödsystem och åtgärder för nya företagare, särskilt unga företagare, genom seminarier för kapacitetsuppbyggnad med finansiering genom tekniskt stöd från Europeiska socialfonden, med deltagande av berörda utbildningsinstanser för att utveckla integrerade strategier.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pågående</li> <li>• 2013</li> <li>• 2013</li> </ul>
<p>Frigöra nya företagsmöjligheter i den digitala åldern</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Främja kunskapsbasen om viktiga trender och innovativa affärsmodeller inom den digitala sektorn.</li> <li>• Öka kunskaperna om fördelarna med IKT genom en EU-omfattande informationskampanj för små och medelstora företag, däribland inrättande av ett europeiskt nätverk för webbföretag.</li> <li>• Underlätta nätverkande genom inrättande av ett europeiskt nätverk av</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2013 – har inletts</li> <li>• 2013 – har inletts</li> <li>• 2014</li> </ul>

	<p>mentorer för utbildning och rådgivning och partnersökning för att utforska nya partnerskap.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Särskilda initiativ ska inledas för webbföretagare, bl.a. inrättandet av partnerskapet <b>Start-up Europe</b> för att ta vara på kunnande, mentorskap, teknik och tjänster, <b>Web Entrepreneurs Leaders Club</b> för att sammanföra webbföretagare i världsklass och stärka webbföretagarkulturen i EU, framväxten av massiva öppna internetkurser som ska främja webbegävningar samt inrättande av plattformar för mentorskap och kunskapsinhämtning.</li> <li>• Stärka kompetens och kunskaper, t.ex. genom att utöka skapandet och förvärvet av e-kompetens, forskningskompetens och kreativitet och kunskaper i företagsledning och entreprenörskap för att hantera nya marknader.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2013</li> <li>• Pågående</li> </ul>
Företagsöverlåtelse	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utveckla riktlinjer för de mest effektiva programmen och den bästa praxisen för att underlätta företagsöverlåtelse, däribland åtgärder för fördjupande och utvidgning av marknader för företag, med kartläggning av de tillgängliga programmen inom EU och förslag om nödvändiga åtgärder för att avskaffa de kvarstående eventuella hindren för gränsöverskridande företagsöverlåtelser med utgångspunkt i arbetet i en arbetsgrupp med experter samt en studie.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2013–14</li> </ul>
En andra chans för företagare vid hederliga konkurser	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Inleda ett offentligt samråd för att samla in synpunkter från aktörerna om de frågor som tas upp i kommissionens meddelande om en ny EU-strategi för företagsmisslyckanden och insolvens, samt om en andra chans för företagare som gått i hederlig konkurs och om att förkorta och anpassa ”tiden för</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2013</li> </ul>

	ackordsförfarande”.	
Regelbörda: tydligare och enklare regler	<ul style="list-style-type: none"> <li>Föreslå lagstiftning i syfte att avskaffa betungande krav på bestyrkande av offentliga handlingar som små och medelstora företag måste uppvisa för att kunna bedriva gränsöverskridande handel på den inre marknaden.</li> <li>Inrätta en arbetsgrupp för att bedöma de specifika behoven för företagare inom fria yrken med avseende på förenkling, internationalisering eller tillgång till finansiering.</li> <li>Vidta åtgärder för att se till att fler företag får hjälp genom Solvit då myndigheter nekar dem deras rättigheter på den inre marknaden.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>2013</li> <li>2013</li> <li>2013</li> </ul>
<b>Användning av förebilder och inriktning på specifika grupper</b>		
Ett nytt synsätt: Företagare som förebilder	<ul style="list-style-type: none"> <li>Inom ramen för ”småföretagsveckan”, inrätta en EU-omfattande ”europeisk företagsdag” för studerande under sista gymnasieåret.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>2013</li> </ul>
Kvinnor	<ul style="list-style-type: none"> <li>Skapa en EU-omfattande online-plattform för mentorskap, rådgivning, utbildning och företagarnätverkande för kvinnliga företagare som sammanför de befintliga nätverken med nationella ambassadörer och mentorer på internet, utökar deras tjänster och deras räckvidd på nationell och regional nivå.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>2013–2015</li> </ul>
Äldre	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hjälpa äldre chefer och företagare att fungera som mentorer för nya företagare, samt stödja ömsesidigt mentorskap mellan generationer och mellan företagare, i syfte att utbyta viktig kompetens.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>2013–2015</li> </ul>
Invandrare	<ul style="list-style-type: none"> <li>Föreslå politiska initiativ för att attrahera invandrarföretagare och underlätta företagande bland invandrare som redan befinner sig inom EU eller som kommer till EU av andra skäl än för att starta företag, baserat på god praxis som utvecklats i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>2014–2017</li> </ul>



	<p>medlemsstaterna.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Analysera möjligheten att föreslå lagstiftning i syfte att avskaffa rättsliga hinder för kvalificerade invandrarföretagare som vill starta företag och erhålla varaktigt uppehållstillstånd.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2014–2017</li> </ul>
Arbetslösa	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lansera den framtida mikrofinansieringsfaciliteten inom ramen för EU:s program för social förändring och social innovation, med inriktning på personer som har blivit eller riskerar att bli arbetslösa, eller som har svårigheter att ta sig in eller åter ta sig in på arbetsmarknaden.</li> <li>• Genom Europeiska socialfonden tillhandahålla tekniskt stöd i syfte att inrätta stödsystem för unga nyföretagare och sociala företagare.</li> <li>• Inom ramen för instrumentet Progress för mikrokrediter anordna ett forum med aktörer inom mikrofinansiering och socialt företagande i syfte att göra de lokala finansiella mellanhänderna delaktiga i främjandet av företagande inom den gröna ekonomin.</li> <li>• Analysera insikterna i studien om ”Self-employment and entrepreneurship: the contribution of Public Employment Services to job creation”, och anordna ett evenemang för att dela de lärdomar som dragits med de offentliga arbetsmarknadsmyndigheterna.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2013</li> <li>• mars 2013</li> <li>• 2013</li> <li>• 2013</li> </ul>